

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Відокремлений структурний підрозділ «Педагогічний фаховий коледж
Львівського національного університету імені Івана Франка»

Введено в дію наказом ректора
№ _____ від _____ 2021 р.

Розглянуто та затверджено
Вченою радою Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 16 від 30.06 2021 р.)

Ректор В.П.Мельник

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИК ЗДОБУВАЧІВ
ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ
ВІДОКРЕМЛЕНОГО СТРУКТУРНОГО ПІДРОЗДІЛУ
«ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА»**

Погоджено на засіданні Педагогічної ради
ВСП «Педагогічний фаховий коледж
Львівського національного університету
імені Івана Франка»
Протокол № 8 від 18.06 2021 р.

Львів-2021

Це Положення розроблене відповідно до законодавства у сфері фахової передвищої та вищої освіти: Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про фахову передвищу освіту», Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Педагогічний фаховий коледж Львівського національного університету імені Івана Франка», Положення про контроль та оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої та вищої освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Педагогічний фаховий коледж Львівського національного університету імені Івана Франка».

I. ЗАГАЛЬНЕ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про проведення практики здобувачів фахової передвищої та вищої освіти Відокремленого структурного підрозділу «Педагогічний фаховий коледж Львівського національного університету імені Івана Франка» (далі – Положення) визначає загальні питання організації, проведення, керівництва та підведення підсумків практичної підготовки здобувачів фахової передвищої та вищої освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Педагогічний фаховий коледж Львівського національного університету імені Івана Франка» (далі – Коледж).

1.2. Практика здобувачів фахової передвищої та вищої освіти є невід'ємною складовою процесу підготовки фахівців у Коледжі, яку проводять на оснащених відповідним чином базах закладів освіти, а також на підприємствах, в установах та організаціях різних галузей освіти, культури і державного управління.

1.3. Мета практики – оволодіти сучасними методами, формами організації та знаряддями праці, сформувати (професійні уміння і навички для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи (в реальних ринкових і виробничих умовах), виховати потребу систематично формувати професійні компетентності та навички і творчо застосовувати їх в практичній діяльності.

1.4. Практика здобувачів фахової передвищої та вищої освіти передбачає безперервність і послідовність її проведення при засвоєнні необхідного рівня сформованих професійних та спеціальних компетентностей відповідно до освітньо-професійних рівнів (фаховий молодший бакалавр, бакалавр), вимог освітніх програм, вимог професійних стандартів, вимог стандартів вищої освіти.

1.5. Перелік усіх видів практик для кожної спеціальності, їхні форми, тривалість і терміни проведення визначає навчальний план, освітня програма.

1.6. Зміст і послідовність практики визначає програма практики, яку розробляє гарант освітньої програми із робочою групою та погоджує випускова циклова комісія згідно з навчальним планом і затверджує директор.

2. ВИДИ ТА ЗМІСТ ПРАКТИК

2.1. Залежно від спеціальності практика може бути:

навчальна (ознайомча, професійно-орієнтована, комп'ютерна, екскурсійна, музейно-екскурсійна, історико-краєзнавча, волонтерська, загально-екологічна, ландшафтно-екологічна, міжзональна загально-географічна, комплексна фізико-економіко географічна тощо);

педагогічна (соціально-педагогічна, музейно-педагогічна);

виробнича.

2.2. Навчальна практика здобувачів фахової передвищої (I-II курси) та вищої освіти (II-IV курси) є складовою частиною освітнього процесу, студенти її проходять на I курсі фаховий молодший бакалавр відповідно до навчальних планів усіх спеціальностей. Ця практика сприяє формуванню умінь і практичних навичок роботи за спеціальністю.

Мета практики на I курсі – ознайомити здобувачів фахової передвищої освіти з майбутньою професійною діяльністю, здатності ділового та професійного спілкування, формувати професійні навички через організацію (ведення) спостереження, виконання рефлексивних та евалюаційних заходів, виконувати мінімальні (частково) професійні обов'язки, досліджувати партнерство та співпрацю серед працівників бази практики, формувати довіру й впевненість, які у подальших етапах практики допоможуть виконувати професійні функції, розуміти існуючі професійні стандарти.

Цілі практики, які зазначають в робочих програмах з урахуванням програмних результатів навчання відповідної освітньої програми повинні бути вузькі. Цілі завдань та фокус роботи студента повинен зосереджуватися на спостереженнях.

Мета практики на II курсі – розвивати самостійність у виконанні функцій, щораз більше брати ініціативу, готуватися до прийняття рішень, виконувати конкретні чіткі завдання та доручення керівників практики і працівників, приймати виклики, які створює виробничий процес, який відбувається на базі практики, реалізовувати спроби виконання ролей та функцій, які здійснюють працівники на базі практики.

Цілі практики, які зазначають в робочих програмах з урахуванням програмних результатів навчання відповідної освітньої програми

повинні бути конкретні. Цілі завдань та фокус роботи студента повинен зосереджуватися на частковому виконанні ролей, функцій чи виробничих обов'язків, які передбачаються у робочих програмах.

Метою практики на III та IV курсах першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є реалізація студентом сформованих основних навичок та умінь у музейно-архівній діяльності, виконувати посадові обов'язки, формувати професійні компетентності відповідно до спеціальності «Музеєзнавство, пам'яткознавство», за якими навчаються студенти.

Цілі практики, які зазначають в робочих програмах з урахуванням програмних результатів навчання відповідної освітньої програми повинні бути розширені. Цілі завдань та фокус роботи студента повинен зосереджуватися на виконанні ролей, функцій чи виробничих обов'язків (в тому числі різноманітні чи інші ролі, аніж на попередніх практиках), які передбачають у робочих програмах.

2.3. Виробнича практика є однією з форм адаптації здобувачів фахової передвищої та вищої освіти до умов і характеру їхньої майбутньої роботи.

Метою виробничої практики є формування досвіду професійної, інноваційної діяльності у студентів для організації виробничого процесу; набуття практичних навичок організації процесу виробничої діяльності, ведення проектної діяльності, створення ситуацій успіху та позитивної динаміки у виробничих процесах на базі практики, закріплення і поглиблення теоретичних знань і практичних навичок, які здобувачі фахової передвищої та вищої освіти отримали у процесі вивчення циклів загальної, професійної та практичної підготовки, а також формування практичних умінь зі спеціальності.

Цілі виробничої практики, які зазначають у робочих програмах повинні бути щонайбільш абстрактні. Цілі студента протягом виробничої практики повинні бути сфокусовані на реалізації самостійно підготованих проектів, на керівництві процесів протягом тривалого часу, на зосередженні на собі лідерських функцій у плануванні виробничої діяльності.

2.4. Педагогічна практика здобувачів фахової передвищої освіти є складовою частиною підготовки педагогічних фахівців освітньо-професійного рівня «фаховий молодший бакалавр».

Мета педагогічної практики - формування досвіду педагогічної, діагностичної, інноваційної діяльності у студентів для організації освітнього процесу у закладах освіти; набуття практичних навичок організації процесу освітньої (навчальної та виховної) роботи, проведення виховних заходів, батьківських зборів, створення ситуацій успіху та позитивної динаміки розвитку кожного учня/вихованця, закріплення та поглиблення знань

здобувачів фахової передвищої освіти з педагогічних і професійно-орієнтованих дисциплін в початкових школах, гімназіях, ліцеях.

2.5. Виробнича практика є завершальною ланкою практичної підготовки здобувачів фахової передвищої та вищої освіти

Мета виробничої практики – поглиблення, узагальнення і вдосконалення набутих знань, оволодіння професійним досвідом, компетенціями та збір фактичного матеріалу для виконання кваліфікаційної (дипломної) роботи для освітнього ступеня «бакалавр».

Зміст виробничої практики здобувачів вищої освіти визначають перелік і тематика навчальних дисциплін, які є обов'язковими для спеціальності, а також тих дисциплін, які студенти обрали для вивчення.

Бази практики обирають відповідно до теми кваліфікаційної (дипломної) роботи (для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти).

3. БАЗИ ПРАКТИКИ

3.1. Здобувачі фахової передвищої та вищої освіти Коледжу проходять практику на відповідних базах згідно з вимогами програми практики.

Визначення відповідності баз практики вимогам підготовки фахівців різних освітньо-просійних рівнів (фаховий молодший бакалавр) та освітнього ступеня (бакалавр) здійснюють випускові циклові комісії.

3.2. Коледж завчасно укладає угоди з відповідними базами практики щодо проведення практики здобувачів фахової передвищої та вищої освіти (Додаток І).

Виходячи з періоду проходження конкретного виду практики, сторони погоджують термін дії угод.

За попередньо укладеними договорами з установами, організаціями та підприємствами різних форм власності формують перелік баз практик.

3.3. Кожний здобувач фахової передвищої та вищої освіти може самостійно з дозволу директора обрати місце проходження виробничих практик.

Якщо здобувач фахової передвищої та вищої освіти самостійно обирає базу практики, то він зобов'язаний за два місяці до її початку принести лист-дозвіл та угоду від установи, підприємства чи організації на проходження практики і узгодити це з випусковою цикловою комісією.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

4.1. Відповідальність за організацію, проведення та контроль результатів практики покладено на заступника директора з навчальної роботи.

4.2. Загальну організацію практики, контроль за її проведенням та відповідну навчально-виховну роботу здійснюють завідувач навчальних та виробничих практик навчально-методичного відділу Центру забезпечення якості освіти Львівського національного університету імені Івана Франка (далі - Завідувач практик) і голови циклових комісій.

4.3. Навчально-методичне керівництво і контроль за виконанням програми проходження практики забезпечують відповідні циклові комісії.

4.4. Циклова комісія:

визначає бази практики і подає заявки заступнику директора з навчальної роботи для складання договорів з установами, організаціями та підприємствами;

вибирає бази практики і скерує туди здобувачів фахової передвищої та вищої освіти;

визначає відповідність баз практики вимогам підготовки фахівців різних освітніх рівнів (фаховий молодший бакалавр, бакалавр);

за місяць до початку практики готує проекти наказів про скерування здобувачів фахової передвищої та вищої освіти на практику;

проводить інструктаж за участю здобувачів фахової передвищої та вищої освіти, керівників практики про порядок проходження практики, видає студентам відповідну документацію (скерування на практику, програму практики, індивідуальні завдання тощо);

формує методичне забезпечення практики здобувачів фахової передвищої та вищої освіти, розробляє та вдосконалює програми практик відповідно до вимог стандартів вищої освіти;

за потреби узгоджує програму практики з керівництвом установ, підприємств та організацій;

добирає керівників практики від циклових комісій;

створює комісії для захисту практики та графік їх засідань;

організовує захист звітів здобувачів фахової передвищої та вищої освіти про практику в комісіях;

розглядає питання проходження практики й підсумки атестації здобувачів фахової передвищої та вищої освіти за практику на засіданнях циклових комісій.

4.5. Директор:

контролює вибір баз практики;

узгоджує накази про скерування здобувачів фахової передвищої та вищої освіти на практику; бере участь в організації інструктивних зборів (нарад) із

здобувачами фахової передвищої та вищої освіти, яких скеровують для проходження практики;

здійснює контроль за скеруванням здобувачів фахової передвищої та вищої освіти на практику та своєчасним їх прибуттям на бази практики;

контролює роботу випускових циклових комісій на основі моніторингу проходження практики здобувачами фахової передвищої та вищої освіти;

контролює організацію й проведення захисту практик у циклових комісіях;

аналізує методичне забезпечення практики;

аналізує якість проходження здобувачами фахової передвищої та вищої освіти практики та її захист.

4.6. Заступник директора з навчальної роботи Коледжу:

організовує підготовку всіх видів практик здобувачів фахової передвищої та вищої освіти Коледжу;

щорічно складає на основі робочих планів зведений графік проведення практики та слідкує за його виконанням;

погоджує з цикловими комісіями та адміністрацією програми практик;

організовує укладання угод щодо проведення практики з установами, підприємствами і організаціями;

контролює оформлення наказів про скерування здобувачів фахової передвищої та вищої освіти на практику;

бере участь у проведенні інструктажів здобувачів фахової передвищої та вищої освіти на відділеннях, перевіряє готовність циклових комісій до проведення практики;

контролює організацію, проведення та підведення підсумків практик здобувачів фахової передвищої та вищої освіти;

підтримує зв'язки з базовими школами, оформляє нарахування вчителям оплати за роботу зі здобувачами фахової передвищої та вищої освіти.

4.7. Керівник практики від циклової комісії:

забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед відбуттям здобувачів фахової передвищої та вищої освіти на практику: інструктаж із техніки безпеки, правил поведінки в установах, організаціях, на підприємствах, надає студентам необхідні документи (скерування на практику (Додаток 2), програму та щоденник практики (Додаток 3), зразок звіту (Додаток 4), зразок характеристики на студента (Додаток 5) індивідуальні завдання тощо);

повідомляє здобувачів фахової передвищої та вищої освіти про форми звітності, затверджені цикловою комісією;

здійснює контроль за своєчасним прибуттям здобувачів фахової передвищої та вищої освіти на бази практики;

разом з керівником на місцях проходження практики забезпечує належне виконання програми, спостерігає за професійним становленням здобувача фахової передвищої та вищої освіти;

контролює забезпечення належних умов праці здобувачів фахової передвищої та вищої освіти, виконання ними внутрішнього трудового розпорядку;

здійснює навчально-методичне керівництво і контроль за виконанням програми практики;

у складі комісії приймає звіти здобувачів фахової передвищої та вищої освіти про практику;

4.8. Керівник практики від бази практики:

здійснює безпосереднє керівництво практикою;

забезпечує проведення обов'язкового інструктажу з охорони праці загального та на робочому місці, ознайомлює здобувачів фахової передвищої та вищої освіти із правилами внутрішнього розпорядку;

забезпечує необхідні умови для проходження практики здобувачами фахової передвищої та вищої освіти відповідно до змісту програми;

разом із керівником практики від циклової комісії організовує і контролює виконання здобувачем фахової передвищої та вищої освіти програми і дотримання графіка проходження практики;

повідомляє керівника практики або безпосередньо голову циклової комісії про виявлені порушення трудової дисципліни та внутрішнього розпорядку;

контролює підготовку звітів здобувачів фахової передвищої та вищої освіти;

після закінчення практики складає характеристику кожного здобувача фахової передвищої та вищої освіти на основі звіту, який підготував студент, і виставляє оцінку за практику.

4.9. Здобувач фахової передвищої та вищої освіти, який проходить практику, зобов'язаний:

до початку практики пройти інструктаж з охорони праці та техніки безпеки, з питань проходження практики, отримати від керівника практики методичні вказівки, програму проходження практики, індивідуальне завдання, скерування на практику, консультації щодо оформлення усіх необхідних документів;

своєчасно прийти на базу практики;

дотримуватися правил охорони праці та техніки безпеки;

ознайомитися із правилами внутрішнього розпорядку установи та іншими нормативними документами, які регламентують роботу працівника, і суворо їх дотримуватися;

разом із керівником від бази практики скласти календарно-тематичний план відповідно до програми проходження практики з урахуванням специфіки і конкретних умов установи, підприємства чи організації;

у повному обсязі виконувати усі завдання, передбачені програмою практики, а також індивідуальні завдання керівників від циклової комісії та від бази практики;

максимально використовувати усі можливості бази практики;

заповнювати належним чином документацію щодо проходження практики та забезпечувати її доступність для перевірки;

своєчасно готувати звіт про виконання програми практики;

згідно з розкладом роботи комісії вчасно захистити звіт про практику.

4.10. До керівника педагогічною практикою прикріплюють від 5 до 7 здобувачів фахової передвищої та вищої освіти.

5. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

5.1. Форми звітності й оцінювання знань зазначають у робочих програмах практики відповідно до її виду.

5.2. Після закінчення терміну практики здобувачі фахової передвищої та вищої освіти звітують про виконання програми практики та індивідуальних завдань.

5.3. Звіт оформляють відповідно до вимог, які встановлює циклова комісія.

Звіт має містити інформацію про конкретну роботу, яку здобувач фахової передвищої та вищої освіти виконав за час практики, короткий опис діяльності установи, підприємства, організації, що є базою практики, висновки, пропозиції, рекомендації.

Письмовий звіт, який підписав і оцінив керівник від бази практики подають на рецензування керівникові практики від циклової комісії.

5.4. Звіт про практику здобувач фахової передвищої та вищої освіти захищає перед комісією, яку призначає циклова комісія. До складу комісії входять керівники практики від циклової комісії, викладачі, які викладали спеціальні дисципліни, і, в разі потреби керівники від баз практики.

Комісія може приймати звіт здобувача фахової передвищої та вищої освіти в останній день проходження практики на її базі або в Коледжі.

5.5. Формою звітності за практику є диференційований залік. Оцінку за практику виставляють у відомість обліку успішності, і. залікову книжку здобувача фахової передвищої та вищої освіти за підписами членів комісії відповідно до Положення про контроль та оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти Коледжу.

Оцінку за практику враховують при призначенні стипендії.

5.6. Підсумки кожної практики обговорюють на засіданнях циклової комісії, педагогічних радах Коледжу.

6. ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ ЗА МЕЖАМИ УКРАЇНИ

6.1. Для поглиблення теоретичних і практичних навичок кращих здобувачів вищої освіти Коледжу можуть скеровувати для проходження виробничої практики за межами України.

6.2. Групи для проходження практики за межами України формують відповідно до укладених угод з установами, організаціями та підприємствами інших країн.

6.3. Відповідальність за якісне формування груп покладено на директора Коледжу, завідувача навчально-виробничої практики, голів циклових комісій.

6.4. Програму проходження практики за межами України готують викладачі і затверджують випускові циклові комісії.

6.5. Після повернення в Україну здобувачі вищої освіти зобов'язані захистити результати практики звітом на засіданні циклової комісії.

7. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАКТИКИ

7.1. Витрати на організацію практики здобувачів фахової передвищої та вищої освіти є складовою частиною загальних витрат на підготовку фахівців.

7.2. Норми часу на керівництво практиками визначено Нормами часу для розрахунку навантаження науково-педагогічних і педагогічних працівників (Додаток 6).

7.3. Оплату праці безпосередніх керівників педагогічної практики від інших навчальних закладів здійснюють на умовах погодинної оплати праці з розрахунку одна година на одного здобувача фахової передвищої та вищої освіти за тиждень практики.